

PSİKOLOJİK GÜÇLENDİRME VE GÜÇLENDİRMEYİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER: TÜRKİYE'DEKİ DEVLET HASTANELERİNDE BİR ARAŞTIRMA

Psychological Empowerment and Factors Affecting Psychological Empowerment: A Research in Turkey State Hospitals

Selma ALTINDİŞ*

Hatice ÖZUTKU**

ÖZET

Bu çalışmada Spreitzer (1995) tarafından ileri sürülen psikolojik güçlendirme ölçeğinin Türkiye'deki devlet hastanelerinde çalışan sağlık profesyonelleri ve yöneticilerinden oluşan örneklem üzerinde psikometrik özellikleri test edildikten sonra örgüt yapısına ilişkin unsurların (rol belirsizliği, sosyo-politik destek, bilgiye erişim, kaynaklara erişim, iş birimi iklimi) psikolojik güçlendirme üzerindeki etkisi araştırılmıştır.

Spreitzer (1995)'ın, Psikolojik Güçlendirme ölçeği, anlam, yetkinlik (yeterlilik), etki ve özerklik (seçme ya da otonomi) olmak üzere dört temel boyuttan oluşmaktadır. Araştırmaya yönelik veriler Türkiye'nin değişik il ve bölgelerinde hizmet veren 11 devlet hastanesinde çalışan 238 sağlık profesyonelinden elde edilmiştir. Araştırmanın hipotezleri çerçevesinde elde edilen verilere doğrulayıcı faktör analizi, çoklu regresyon, t-testi ve ANOVA analizleri uygulanmıştır. Elde edilen değerler Psikolojik Güçlendirme ölçeğinin yapısal olarak geçerli olduğunu ortaya koymuştur. Ancak ölçeği oluşturan dört boyuttan "yetkinlik" boyutunun ayırt etme geçerliliği açısından sorun olduğu saptanmıştır. Örgüt yapısına ilişkin değişkenlerden, sosyo-politik destek ve bilgiye erişimin psikolojik güçlendirme algısı üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkisi olduğu, diğer yapısal değişkenlerin anlamlı bir etkisinin olmadığı anlaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Psikolojik güçlendirme, sağlık profesyonelleri ve yöneticileri, devlet hastaneleri.

* Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon Sağlık Yüksek Okulu, Sağlık Kurumları Yöneticiliği Bölümü, selmaaltindis@gmail.com

** AKÜ, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, hozutku@aku.edu.tr

ABSTRACT

In this study, the effect of social-structural (social-politic support, access to information, access to resources, work collection situation, role ambiguity) on psychological empowerment was examined by using the psychological empowerment scale which was developed by Spreitzer (1995) after psychometric specifications of the sample group consisting of health professionals and the managers working in state hospitals in Turkey were tested.

Physiological empowerment scale developed by Spreitzer (1995) includes four basic elements of meaning, competency, effect and autonomy. Data were collected for this study using 238 health professionals (doctor, nurse) and managers in 11 state hospitals located in different cities of Turkey. ANOVA analysis, T test, multiple regressions and confirmation factor analysis were applied to the data collected through hypothesis of the study. Goodness of fit statistics gathered from the study proved the validity of psychological empowerment scale. However it was noticed that competency element of the physiological empowerment scale was not a good factor when it comes to discriminate validity. While variables related to social-structural like social-politic support, access to resources and access to information had meaningful and positive effects on psychological empowerment perception it was noted that other variables did not have any effects.

Keywords: Psychological empowerment, health professionals and managers, state hospitals
